

ДУРБИСИ ТУ

«СВЕТЛЫЙ ПУТЬ»

ВКП(б) Комі Обкомлөн, Комі Авт. Обл. Исполкомлөн да Обпрофсоветлөн газет

ГАЗЕТЛӨН ДОНЫС:			
	1 гөл.	6 гөл.	Во
Учрежденнѳясла да организатсиясла	1—25	7—50	15 п.
Гражданады	65	3—75	7—5.

Учрежденнѳясла да организатсиясла . . . . .
Гражданады . . . . .
Учрежденнѳясла да организатсиясла да
Гражданады да 30 ур послѳ гжѳда строкаме
Газетсе почѳ сугдѳны Редакцияме воонда,
жѳб пѳем лѳвѳбдѳмеяс пыр.

РЕДАКЦИЯЛӨН АДРЕС:
СЫКТЫВКАР, Вадорнын улич, 41 №
Телефон 50 № г. Сынтынар, Набережная, 41

Гжѳдѳяс газетѳ колѳ гжѳлы бѳар дѳгбѳека,
нѳчаа. Кыргызмѳлѳм гжѳдѳяс оз видѳаоны.

ПЕТО 12-д ВО.
бѳд лун, субѳбѳтѳясѳ да прѳчнѳк
мѳд лунѳясѳ кыпѳѳ.

Профсоюзјаслөн өнѳја медыжыд мѳг— вѳрлѳзѳм.

Профсоюзјас өнѳ-на ез бѳгчѳвнѳ чѳрыда отсавнѳ вѳрлѳзѳмнѳ. Век-на, тыдалѳ, арталѳны тѳдѳ бѳкѳвѳ ужѳн. Со өнѳ вѳрлѳзѳсѳсѳ медалѳлѳн некѳщѳм воѳмѳстѳмѳяс сѳктѳ профѳрганѳзѳатсиясѳн оз тѳдѳны. Бѳгчѳбѳ уѳдѳны. Некѳйтѳѳ оз шѳгмѳ тѳщѳм „уждѳ“. Кад-нѳн чѳжѳмбанѳстѳ бергѳдѳны вѳрлѳзѳмнѳ. Крајса дај областѳвѳса профсоюзлѳн сѳзѳдѳс сѳвѳтѳдѳсны, лѳѳдѳдѳны вѳрлѳзѳм медыжыд мѳгѳн шѳщ ѳ профсоюз ужѳн. Тѳдѳ мѳгыс сулалѳ өз сѳмын союз СХЛР воѳын, а став профѳрганѳзѳатсиясѳ воѳын. Профсоюз уждѳ өнѳ медалѳс кѳвмѳс дѳнѳвнѳ не занѳсѳдѳннѳяс, докладѳс да тѳсѳркуларѳс лѳд сѳртѳ, а лѳвѳя, прѳктѳчѳскѳ уждѳ нѳдѳдѳм сѳртѳ. Збылыс колѳна уждѳ мѳжан профсоюзјаслѳн вѳрлѳзѳм бердѳн, сѳвѳа коллективѳзѳатсия бердѳн, прѳвѳдѳствоын робѳчѳјаслыгѳ зѳлѳнѳсѳ лептѳмын, орджѳвѳмѳ нѳјѳс кыскѳмын, массѳлыгѳ воѳмѳстѳчѳмѳсѳ кыпѳдѳмын.

Тавѳсѳн Комѳ област завѳдѳтѳ сѳщѳм гѳрысѳ уждѳс, кушѳм вѳлѳ мунѳны сѳмын ыждѳ прѳмышлѳннѳјѳ рѳјонѳсын. Вѳж темпѳс уждѳслѳн, вѳрасѳс некѳйтѳѳ-нѳн оз шѳгмѳны. Став уждѳ колѳ чѳрыда, ѳтпѳрѳјѳн бергѳдѳны терѳб темпѳ вѳлѳ, вѳжѳдѳны мѳд ступѳнѳ вѳлѳ. Сојѳсѳсѳ колѳ сѳщѳма зелѳдѳны, медалѳс лѳнѳвѳлыны. Пукѳтыны уждѳ сѳктѳ, кыѳѳ ужалѳ бур машѳна. Тѳщѳм шылыда да терѳба воѳдѳ тѳвѳчѳмыс вермѳс артмѳны сѳмын сѳктѳ, кор мѳжан профсоюзјас збылыс лѳдѳны ужалысѳсѳ вѳскѳдѳлыгѳн, журнѳдѳбѳн, кор нѳјѳ бѳстѳчѳсны кѳтыртѳны массѳсѳ сѳтѳсѳлѳзм стрѳйтѳм уждѳ гѳгѳр. Сѳщѳм медыжыд

ужыс өнѳја кадѳн—вѳрлѳзѳм. Тѳтѳ колѳ өнѳ профсоюзјаслы тѳр өнѳмѳн вѳдѳдѳны, тѳтѳ став вѳынѳ вѳскѳдѳны.

Обпрофсоветлѳн Презѳidium воѳѳа вѳсѳкѳвѳсѳ тѳдѳ вѳлѳ тѳјѳ вѳлыс вѳчѳс-нѳн. Шуѳсны ыстыны карса профколлективѳсѳсѳ сѳктѳясѳ вѳрлѳзѳмлы отсавѳм мѳгыс 30 мортѳс. Тѳдѳ војѳтырѳс лѳѳ кѳтыртѳма кык профбригада, кодѳсѳс мѳдѳдѳдѳны тѳлыс кежлѳ лѳспромѳхѳзѳѳсѳ Вѳчѳнѳ да Кулѳмѳдѳнѳ. Колѳ шуны, ез став коллективѳсѳ сѳлѳмгѳнын кѳтѳчѳны тѳдѳ ужалѳс. Тѳдѳчѳ-на вѳж мѳдѳвѳс. Емѳб вѳсѳг пѳкѳвѳсѳсѳ. Со бѳстѳм Гѳлпѳромкредѳтѳсоюзлѳсѳ коллективѳсѳ. Пѳкѳлѳны сѳн учреждѳннѳдѳс да тѳртѳм лѳвѳкас морт кыѳ сѳјѳ, а кор кѳвмѳс ыстыны сѳктѳ ѳтѳ мортѳс, сѳктѳ абу. Коллективѳсѳ ѳткажѳтѳчѳма. Журѳлысѳс, бурѳкѳ, медалѳс яна старѳйтѳчѳма кѳтѳнысѳ. Ыждѳ стѳрам.

Сѳктѳсѳ профсоюзјаслы аслѳныс оз-жѳ кѳв уѳны. Обѳтѳделѳсѳсѳнѳ нѳлы сѳтѳма уна индѳдѳсѳ, кыѳ отсавнѳ вѳрлѳзѳсѳсѳ медалѳлѳн, да вѳр керѳкасын. Торѳя-нѳн колѳ сѳдѳмѳдѳчыны союз СХЛР-лы. Сѳлѳн өнѳ завѳдѳтѳчѳ бѳрѳсым улысѳа оргѳнѳсын. Тѳдѳ ыждѳ кампѳнѳнысѳ чѳрыда кѳртѳсѳѳ вѳрлѳзѳм пѳскѳдѳмкѳдѳ. Бѳрѳсан кампѳнѳнѳсѳ колѳ бурѳщ нѳдѳдѳны сѳктѳ, медалѳс кыскыны ѳдѳжѳкѳ вѳрлѳзѳмѳ став крѳстѳнѳдѳс, кѳтыртѳны артѳлѳсѳ, бѳстѳчѳдѳны орджѳвѳмѳ. Рабѳчѳкѳмѳсѳ бѳрѳны воѳмѳстѳчѳ батѳракѳсѳсѳ да гѳл ѳдѳсѳ. Парѳтѳжѳкајаслы колѳ бѳг бѳстѳны аскѳ вѳскѳдѳлѳмѳсѳ тѳдѳ ыждѳ кампѳнѳнѳсѳ. Сѳмын тѳдѳ лѳдѳны бур рѳзулѳтѳтѳсѳ.

Томскѳј ѳкруг орджѳвѳ Ачѳнскѳј ѳкругкѳдѳ.

Томск. Томскѳј ѳкруг завѳдѳтѳисѳ нѳн загѳтѳвѳтѳны Ачѳнскѳј ѳкругкѳдѳ орджѳвѳмѳн. Орджѳвѳм ѳдѳдѳдѳс нѳн чѳкѳртѳмѳтѳ. ѳткымын рѳјонѳс кырымѳлѳсны мѳдѳамѳдыскѳдѳ догѳворѳс сѳрокѳз задѳнѳдѳсѳ тѳртѳны, кымынкѳ рѳјон октѳбр тѳлысѳа план сѳртѳныс ундѳжѳк загѳтѳвѳтѳсны. Медвоѳын мунѳ Анжерѳ-чѳудженскѳј рѳјон. Танѳ нѳн загѳтѳвѳтѳмыс

мунѳ тѳщѳм лѳзунгѳн. „Горнѳкѳ-јас ѳшѳм перѳдѳны план вѳвѳтѳс крѳстѳна сѳдѳ-жѳ нѳн загѳтѳвѳтѳны“. Тѳдѳ рѳјонѳс бѳд сѳкѳтын крѳстѳна шуѳсны нѳн загѳтѳвѳтѳмѳсѳ ештѳдѳны нѳјѳбр 2 лунѳ. Нѳнѳсѳ кѳртѳтѳј дѳрѳ петкѳдѳны лѳсѳдѳлѳны тѳјѳсѳ да дѳнтѳлѳны посѳсѳ. Серѳгѳјѳвѳка сѳкѳтын крѳстѳна нѳнѳсѳ чѳкѳртѳны вѳчѳкас.

Былдѳнѳја ужалѳн вѳжѳнлѳн бурѳс кѳтѳс-нѳн тыдалѳны.

СССР-са НКТ-лѳн комѳсѳіја вѳдѳлѳлѳсѳ уждѳ былдѳнѳја ужалѳн вѳжѳнѳ вѳжѳсѳ прѳдпрѳјѳтѳѳсѳ-лысѳ стрѳйтѳчанѳјѳсысѳ. Былдѳнѳја вѳжѳнѳ вѳжѳдѳм сѳтѳс-нѳн бур рѳзулѳтѳтѳсѳ. Бѳд прѳдпрѳјѳтѳѳ вѳлын ужалыс сѳдѳма 8 1/2 % сѳнѳ 25 %-ѳз. Сѳврѳхурѳчнѳјѳ ужалѳм ѳна чѳнѳма. Прѳдукѳтѳја былдѳнѳн сѳдѳма. Сѳврѳдловнѳма фѳбрѳкаын—15 %, вѳјѳ вѳчан завѳдын—13 %, кѳрпѳч вѳчан за-

мунѳ тѳщѳм лѳзунгѳн.

„Горнѳкѳ-јас ѳшѳм перѳдѳны план вѳвѳтѳс крѳстѳна сѳдѳ-жѳ нѳн загѳтѳвѳтѳны“. Тѳдѳ рѳјонѳс бѳд сѳкѳтын крѳстѳна шуѳсны нѳн загѳтѳвѳтѳмѳсѳ ештѳдѳны нѳјѳбр 2 лунѳ. Нѳнѳсѳ кѳртѳтѳј дѳрѳ петкѳдѳны лѳсѳдѳлѳны тѳјѳсѳ да дѳнтѳлѳны посѳсѳ. Серѳгѳјѳвѳка сѳкѳтын крѳстѳна нѳнѳсѳ чѳкѳртѳны вѳчѳкас.

Кольлективѳзѳатсия пѳскѳлѳ.

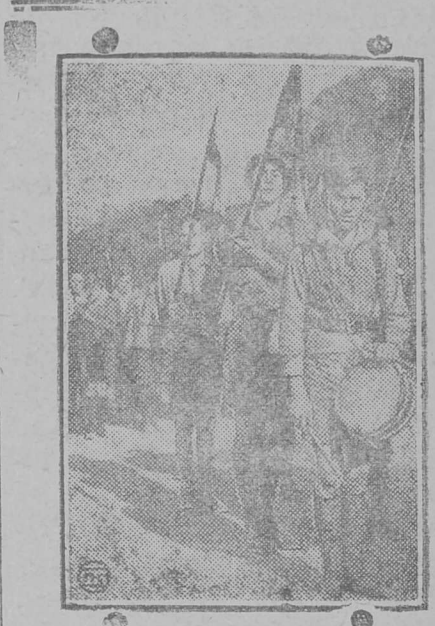
Ижевск. Можѳнскѳј рѳјонѳн, Вѳтскѳј областн, оргѳнѳзѳујѳтѳчѳс зѳв ыждѳ колѳхоз, кытѳчѳ пѳрѳсны крѳстѳна 26 сѳкѳтысѳ.

Октѳбрѳа прѳчнѳк кежлѳ робѳчѳјѳсѳнѳ гѳвѳлѳчѳ.

Сѳмѳерѳпѳль. Керѳын метѳллургѳческѳј завѳдѳса робѳчѳјѳсѳ шуѳсны ыстыны октѳбрѳа прѳчнѳк кежлѳ СССР-са ВСНХ-лы ешелѳн чѳугѳн, да та вѳсна кѳтѳасны ужалѳны шѳјтѳчан лунѳ, октѳбр 27 лунѳ.

Јеврејјасѳс ѳна топѳдѳлѳмѳсѳ, ѳтѳортѳлѳмѳсѳ. Парѳтѳјнѳј да профсоюзнѳј оргѳнѳзѳатсияјас чѳнѳпырыс вѳдѳдѳмаѳсѳ.

Смѳленск. Рытѳвѳыв областн Јартсѳвскѳј тѳксѳпѳлнѳј фѳбрѳкаын адысѳнѳ јеврејјасѳс ѳна увѳртѳмѳ. Прѳвѳлнѳјѳ јукѳдын јеврејѳа-робѳтѳнѳчѳаслы „жѳдовѳка“ ѳ нѳм. Тѳдѳ нѳјѳс нѳмѳтѳны оз сѳмын бѳспѳртѳјнѳјѳсѳ, а шѳщ ѳ комсомѳлѳчѳс да коммунистѳ-јас. Уна во-чѳн нѳјѳѳс ставѳс зѳлѳны вѳжѳвѳтѳны уждѳ вѳвѳсѳ. Парѳтѳјѳчѳјѳка та вѳлѳ вѳдѳдѳма

Крым сѳктѳсѳ, дѳн ѳкругѳа комсомѳлѳчѳс оргѳнѳзѳујѳтѳсны нѳн гѳрѳд ѳбѳз. Сѳчѳмдѳс вѳлѳн комсомѳлѳчѳс вѳјѳсны. Ростов-дѳн вѳлѳ 40 тоннѳ нѳн.

Јонжѳка кѳтѳчыелѳны гѳсѳппѳрат бурѳмѳдѳмѳ.

(«Правдѳ» прѳдѳвѳјѳсѳ).
Сѳмын ѳвѳлысѳ ѳдѳлѳнысѳ став коммунистѳсѳнѳ аппѳратѳн рѳтѳсѳналѳзѳатсия уждѳ нѳдѳдѳмѳн, трудовѳј дѳстѳпѳлѳна вѳсна воѳсѳѳѳдѳн, бѳдѳмама оп-портунистѳкѳдѳ, бюрокѳратизмкѳдѳ ужалыс ѳз крѳтѳка топѳдѳмѳкѳдѳ да мѳкѳдѳ нѳ-лѳчѳлѳјаскѳдѳ чѳрыда вермѳѳѳдѳн мѳд ѳдѳјѳ да мѳдѳбуѳа вермѳм пѳртѳны ѳлѳмѳ мѳгѳс аппѳрат вѳлѳнѳгѳ лѳѳѳдѳм куѳа (перѳуѳстројѳство куѳа). Сѳвѳет учре-ждѳннѳјѳсѳ берѳса парѳтѳјѳчѳкѳјаслы колѳ лѳны ѳнѳ воѳсѳвѳнѳјѳсѳн, тѳжѳдысѳнѳ-јасѳн гѳсѳппѳрат бурѳмѳдѳмѳ вѳсна, бюрокѳратизм бѳрѳдѳм вѳсна, гѳсѳппѳратѳс ужалыс коммунистѳсѳсѳ парѳтѳјѳнѳтѳ под вѳлын ѳвѳтѳѳм вѳсна, јѳчѳјѳкѳ-јаслы колѳ сѳтавнѳны чѳрыд ѳпѳор парѳтѳјѳсѳа шлѳнѳјѳсѳсѳ шѳкѳдѳысѳ, мѳжанлѳ ѳдѳор ѳз вѳлѳјѳнѳдѳны. Колѳ нѳдѳѳ вѳтѳчѳтѳгѳ чѳрыда крѳтѳкѳјѳтѳны да вѳскѳдѳны вѳсѳ бюрокѳратизмкѳдѳ, лѳкѳнога уждѳ нѳдѳдѳмѳкѳдѳ, оппортунистѳкѳдѳ да мѳкѳдѳ нѳ-лѳчѳлѳјаскѳдѳ ѳмѳла воѳсѳѳнѳ јѳчѳјѳкѳјѳсѳсѳ.

Унѳнѳ тѳщѳм лѳкторѳрѳсѳсѳ, нѳлѳчѳлѳјѳсѳсѳ ерѳд петкѳдѳм вѳлѳ ѳвѳлѳвѳлѳ јѳчѳјѳка ѳтсѳвѳтѳгѳ, а мѳкѳдѳ дѳрѳјѳ вѳсѳгѳ нѳјѳ вѳлѳ зѳлѳдѳны тѳлѳкѳны-на бюрокѳратизмѳсѳ, аскрѳтѳка топѳдѳмѳсѳ, лѳкѳнога ужалѳмѳсѳ. Тыдалѳ, јѳчѳјѳкајѳсѳ ѳнѳѳ на абу гѳгѳрѳвоѳмаѳсѳ, кушѳм мѳгѳс пѳктѳ на вѳлѳ парѳтѳјѳнѳсѳ. Та вѳсна ѳ ѳвѳлѳвѳлѳ-на унѳнѳ—сѳвѳетскѳј јѳчѳјѳкајѳсѳ нѳдѳдѳны ас пѳщѳкас вѳспѳтѳлѳтѳлнѳјѳ уждѳ, а учреждѳннѳсѳ уждѳ мунѳ на бѳктѳ. Јѳчѳјѳкајѳсѳсѳ сѳвѳѳ адѳѳны став бѳзѳбрѳдѳлѳјѳсѳ, сѳмын учреждѳннѳсѳа јурѳлѳныскѳдѳ полѳдѳны бурѳа ѳлѳмѳсѳ торѳкѳмысѳ, а аснѳысѳ, учреждѳннѳсѳа јурѳлѳнојѳсѳсѳ, унѳнѳ оз гѳгѳрѳвоны јѳчѳјѳ-кајѳсѳсѳ вѳвѳтѳ јѳна колѳнлѳнѳсѳ, тѳдѳчанлѳнѳсѳ, оз лѳфѳыны дај оз пѳкѳтѳны аснѳыны мѳдѳбур, мѳдѳѳн отсавнѳјѳсѳнѳ парѳтѳјѳлѳнысѳ индѳѳјѳсѳсѳ, мѳгѳсѳсѳ ѳлѳ-мѳ нѳдѳдѳнѳ, оз тѳдѳмѳдѳнѳ јѳчѳјѳкајѳсѳсѳ учреждѳннѳсѳ уждѳ јѳвѳнысѳ, сѳ воѳын сулѳлѳн мѳгѳс јѳвѳнысѳ. Мѳкѳдѳ дѳрѳјѳсѳ јѳчѳјѳкајѳсѳлѳсѳ вѳскѳдѳ, бур индѳѳјѳсѳ-сѳ учреждѳннѳсѳа јурѳлѳнысѳ сѳјѳ дѳлѳѳ сѳјѳѳмѳдѳн, сѳлысѳ прѳвѳсѳ мѳрѳдѳмѳдѳнѳ.

Јонжѳка кѳтѳчыелѳны гѳсѳппѳрат бурѳмѳдѳмѳ.

Сѳмын ѳвѳлысѳ ѳдѳлѳнысѳ став коммунистѳсѳнѳ аппѳратѳн рѳтѳсѳналѳзѳатсия уждѳ нѳдѳдѳмѳн, трудовѳј дѳстѳпѳлѳна вѳсна воѳсѳѳѳдѳн, бѳдѳмама оп-портунистѳкѳдѳ, бюрокѳратизмкѳдѳ ужалыс ѳз крѳтѳка топѳдѳмѳкѳдѳ да мѳкѳдѳ нѳ-лѳчѳлѳјаскѳдѳ чѳрыда вермѳѳѳдѳн мѳд ѳдѳјѳ да мѳдѳбуѳа вермѳм пѳртѳны ѳлѳмѳ мѳгѳс аппѳрат вѳлѳнѳгѳ лѳѳѳдѳм куѳа (перѳуѳстројѳство куѳа). Сѳвѳет учре-ждѳннѳјѳсѳ берѳса парѳтѳјѳчѳкѳјаслы колѳ лѳны ѳнѳ воѳсѳвѳнѳјѳсѳн, тѳжѳдысѳнѳ-јасѳн гѳсѳппѳрат бурѳмѳдѳмѳ вѳсна, бюрокѳратизм бѳрѳдѳм вѳсна, гѳсѳппѳратѳс ужалыс коммунистѳсѳсѳ парѳтѳјѳнѳтѳ под вѳлын ѳвѳтѳѳм вѳсна, јѳчѳјѳкѳ-јаслы колѳ сѳтавнѳны чѳрыд ѳпѳор парѳтѳјѳсѳа шлѳнѳјѳсѳсѳ шѳкѳдѳысѳ, мѳжанлѳ ѳдѳор ѳз вѳлѳјѳнѳдѳны. Колѳ нѳдѳѳ вѳтѳчѳтѳгѳ чѳрыда крѳтѳкѳјѳтѳны да вѳскѳдѳны вѳсѳ бюрокѳратизмкѳдѳ, лѳкѳнога уждѳ нѳдѳдѳмѳкѳдѳ, оппортунистѳкѳдѳ да мѳкѳдѳ нѳ-лѳчѳлѳјаскѳдѳ ѳмѳла воѳсѳѳнѳ јѳчѳјѳкѳјѳсѳсѳ.

Сѳветсѳ консѳльство керѳкѳ вѳчлѳсны нѳлѳт.

Тѳкиѳ. Октѳбр 24 лунѳ Хар-бѳнын Сѳветсѳа консѳльство керѳ-кѳдѳ пѳлытѳсѳ вѳчѳсѳ нѳлѳт, арѳ-стѳјѳтѳсѳ 5 сѳветсѳа граждѳнѳѳсѳ да шѳбѳсѳсѳ 4 час да жѳн чѳж. Шѳбѳѳдѳм јѳвѳнысѳ да арѳстѳјѳтѳм јѳвѳнысѳ кѳтѳјѳсѳа влѳстѳјѳсѳ гермѳ-нѳјѳсѳа консѳлѳсѳ јѳртѳтѳсны нѳлѳт

вѳчѳм бѳрас сѳмын. Нѳлѳтѳсѳ вѳчѳмлѳ пѳктѳѳны помѳка комму-нистѳчѳскѳјѳ загѳвор вѳстыны. Гермѳнѳјѳсѳа консѳлѳ вѳвѳтѳ јѳна сѳкѳрѳмѳма тѳдѳ усѳкѳдѳчѳлѳмѳнас да шѳкѳтѳсѳ пѳр-жѳ чѳкѳртѳны консѳльствѳсѳа корпѳссѳ совѳшѳ-чаннѳѳ вѳлѳ.

Сѳветсѳ арѳстѳјѳтѳм граждѳналысѳ ѳлѳмѳсѳ оз бурѳмѳдѳны.

Тѳкиѳ. Гермѳнѳјѳсѳа генѳерѳлнѳјѳ консѳлѳ Штѳѳбѳе Харбѳнын клопѳчѳтѳ кѳтѳјѳсѳ влѳстѳјѳсѳ воѳын: 1) мѳд Сумбѳјѳсѳа лагерѳысѳ сѳветсѳа граждѳнаѳсѳ кѳчѳдѳ кад сѳвѳтѳм вѳсна карѳс керѳкајѳсѳ сѳјѳсѳны, 2) мѳзѳдѳсны лагерѳысѳ

нѳвѳбѳајѳсѳсѳ, 3) сѳтѳны арѳстѳјѳтѳм јѳз семѳјѳаслы тѳртѳм пѳ-терѳјѳсѳѳсѳсѳ кѳртѳтѳјѳ вѳвѳнысѳ, 4) лѳ-нѳны вѳлыны вѳдѳлыны, кыѳ ѳлѳны арѳстѳјѳтѳм јѳзѳысѳ војѳеннѳјѳ шта-бѳын. Штѳѳбѳелѳы тѳдѳ корѳмѳјѳсѳ вѳлѳ воѳсѳ ѳтѳказ.

Мѳкѳденѳн лѳѳ совѳшѳчаннѳѳ СССР-кѳдѳ воѳлыгѳм јѳлысѳ борнѳјѳ завѳдѳйтѳм куѳа.

ТОКИО. Харбѳнѳнѳ вѳѳны јѳвѳјѳсѳ—Мѳкѳденѳн лѳѳ совѳшѳчаннѳѳ Сѳвѳет Сојѳзѳкѳдѳ сорнѳ нѳдѳдѳны завѳдѳйтѳм јѳлысѳ. Совѳшѳчаннѳѳысѳ вѳлын лѳѳ дѳјѳ, мѳкѳдѳ гѳсѳударствѳјѳсѳ кѳстѳ уждѳ нѳдѳдѳ харбѳнѳса комѳсѳсар. СССР-кѳдѳ сорнѳтѳны завѳдѳйтѳны кѳсѳѳны нанѳнѳса прѳвѳтѳлѳствѳѳтѳгѳ. Борнѳтѳнысѳ завѳдѳйтѳны јѳна шѳбѳтѳысѳ губернѳтор Чѳжан-Цзѳ-Фѳан, кодѳ пѳр-на зѳлѳсѳ

Мѳкѳденѳны самѳѳстѳјѳтѳлнѳјѳ дѳпломѳ-тичѳскѳјѳ прѳвѳјѳсѳ вѳтѳм вѳсна. Ем јѳвѳјѳсѳ—Манчѳжѳрѳјѳаын војѳеннѳјѳ влѳ-стѳјѳсѳ чѳкѳртѳчѳлѳмаѳсѳа конфѳрѳнтѳсѳја вѳлѳ да мѳдѳѳдѳмаѳсѳа Чѳн-Кѳјѳ-Шѳлѳ прѳекѳтѳ, кыѳ вѳрѳдѳны конфликт СССР-кѳдѳ. Конфѳрѳнтѳсѳјѳсѳ корѳ рѳ гѳдѳжѳкѳ завѳдѳйтѳны сорнѳтѳны Сѳвѳет прѳвѳтѳлѳствѳѳкѳдѳ.

500 горнѳкѳ завѳдѳйтѳсны бѳстѳјѳтѳны.

Бѳрлѳн. Вѳлыс Гѳлѳзѳіјаын „Абер“ шахтѳаын 500 том горнѳкѳ завѳдѳйтѳсны бѳстѳјѳтѳны. Нѳ-лѳ корѳны сѳдѳтѳны ужалѳн дѳн,

дѳгѳдѳны вѳзѳыскѳннѳјѳсѳ перѳјѳм да мѳкѳдѳтор. Бѳстѳјѳтѳѳсѳ вѳчлѳ-лысны собрѳннѳѳ да пѳлѳйтѳсѳ вѳт-лѳлѳсѳ.

Куланјѳс ѳзтѳсны „Коммунар“-лысѳ гумлѳсѳ.

Пѳнза. Октѳбр 14 лунѳ пѳнѳдѳ, војѳнас, кор колѳхознѳјѳсѳ вѳлѳ лѳѳѳдѳчѳны урожајѳ да коллективѳзѳатсѳја прѳчнѳк кежлѳ, Вѳссѳ-лѳјѳ сѳкѳтысѳ, Чѳмбарскѳј рѳјѳнѳны, кулакѳсѳ ѳзтѳсны гумлѳсѳ „Коммунар“нѳма колѳхозысѳ. Сѳг-чѳс 15 тѳлѳга нѳнѳ, зѳв уна ѳѳас дај кѳлѳжѳсѳ 1000 шѳјтѳ дѳн. Сѳдѳ жѳ сѳтѳчѳсѳ шѳщѳ гѳдысѳ ѳтѳ гѳлѳ крѳстѳнѳнѳн комсомѳлѳчѳлѳн.

Кѳрѳловскѳј совѳхоз сѳтѳдысѳ лѳјѳлыны.

Пѳнза. Кѳрѳлѳловѳка сѳкѳтын, Кѳ-рѳнскѳј рѳјѳнѳнын, ѳкѳружнѳјѳ сѳвѳлѳн ѳѳјѳзѳднѳјѳ сѳсѳја кѳрѳловскѳј совѳхоз сѳтѳдысѳ

Гриваын вөрлөзөм көсјоны ыккөз
ПУТКЫЛТНЫ.

Өтү морт-на оз ужав вөрүн. Организаціјас кыккіруж
олыны. Некушөм төвар абу лөбөдөмә. Кулакјас паны-
даломлы воча некод оз сувт.

Грива (телеграф куза асланым корреспондентоан). По-
лоса комсомол јачејка шуис
быд комсомолчлы вөрүн уж-
авны сөмын кык вежон. Грива-
са учпромхоз лөбөдчан уж ну-
дөдөма сөмын-на нольд пәјсө.
Медалөма кујим кerpөрөдөсө,
вөрүн ужалоны кыкөн, дај на-
јө воисны бөр прөдукта сөттө-
мьө. Кооператив уэд. Вөрлө-
чысјаслы колан прөдуктајас лө-
бөдөтөм. Сузчытөм төвар абу
забрөнујутөма. Вузавлөны өт-
кофа быдөдны—гөлы көт ку-
лакы, сөтөны мыјда бостан,
Вічінса рајсојуз индөдјас сөртү.
Вічінса рајсојуз некытчө туж-
төм, мыж вөчана шөктөмјас сө-
талө: потребобшествојас-пө вер-
мөны ужјөсөн сөтавны төвар
вөралысјаслы (кырымалөма Фи-
латов).

Міртуј вөчыс техникјас Рај-
исполком шөктөм сөртү медалө-
ны јөзөс сөнтаврын туж вөчны,
көт і конферентсјаслөн да
сјездјаслөн шуөмјас сөртү сјіө
ујсө оз пөч вөлі нуөдны, пөв-
чөмаде лөзөм сөмсө „вошөмы“,
бјуджетнөј воыс помадө-да, шу-
өны „он-кө-пө өні вј сөмсө,
вужас Англијад“. Сөтөны не-
кытчө шөгмытөм ыждө дон—
7-9 шәјтөд. Лөтајтисны уна сурс
шәјт вөшөрө: тужсө сөмын шы-
көдөсны, өні оз пөч мунны вө-
лөн нө подөн. Омөла туж вөсна
кооператив оз вермы кыскыны
төвар. Госпароходство бөкөтү-
рујтө, оз көсјы катөдны төвар,
вөштусө ічөт ва вьлө, а ваыс
өні тудөма. Туж дорын да лөсоу-
стройствөлөј ужсө пөфөшчөна
да сөфөлнөјсө дөнсө мынтан
расценкајасыс 3-4 пөв вьлын-
жыкөсө вөрлөзөм дорыс. Та вөс-
на крөстана вөдчысөны, кор сөд-
тас дон Комилөс.

Партјачејка, комсомол да
профсојузјас, шөптө сөктөсөвт,
нөвті оз төждысны вөрлөзөм
вөсна, өні налөн став нафөея-
ыс усөма, кыккіруж олөны.

Гриваса учпромхозлөн вөв
обозыс (148 вөв) сулалө ывла
вьлын. Турун 40 сурс пуд пьфдө
лөбөдөма сөмын-на 1500 пуд.
Омөла черөдөтөма кулі кујим
вөв. Жың вөлыс обозас кулан
вьжын, колөма сөмын кучыкыс
да лыјасыс.

Кулакјас да појас јөз кост-
тын нуөдөны сөрнө, оз шөкты-
ны мунны вөрө, јачејкајас да
сөктөсөвт некушөм мерөјасөн
оз кутны сјіөс.

Ноль вөла да вгт мөскајас-
өс өктөсөвт пасјөма шөркофа
олыөөн. Палачысө јачејка пра-
ваыс лышөтөм јөзөс лыдөд гөл
крөстанаөн. Вөр бердын пыр
ужалыс кадр лөбөдөм јылыс ве-
өг ез-на і думыштлы. Обозө
медалөны озырјасөс. Артөлјас,
бригадајас да сөтсалистөчөскөј
өрдјөсөм јылыс бытө абуба-
нынөм кьвлөмаөс. Рабпрос јачејка
өрдјөсө шленскөј взнос
мынтөмөн да собраннө вьлө
кыскөмөн. Ушөтөлјас индустри-
лизатсја којмөд зајом вьлө гөж-
өсөсны 10 шәјтөн. Некод оз ар-
тав, оз вөдлау, пөртөны-ө өлөмө
собраннөјас вьлын шуөмјас.

Колө топөдны вөрпромхоз-
јассө да став рајонувса орга-
низатсјајассө, мед кутасын вөр-
ны зільжыка. Мед регыджык
заптасын вөрлөчысјаслы колан
төвар, чырыштын Комилөс ор-
ганјасөс, мед ез вөвны гриваса
учпромхоз јуралыс Гурөв-код
сөрнөјас; „пекарна лептөм јы-
лыс ме ыккөм өнөт. Мө-
ным вөзкод“.

Стартсөв.

ШКОЛАЈАСЛЫ КОЛӨ ПЫРНЫ КОЛХОЗЈАСӨ.

Міјан школајасын шөптө вө-
лөдөм чөлафөс вьлногөн да
буржыка вьдмү ужавны, сөкт
вөдны да с. в. Школајасын колө
петкөдлыны шөптө јөзөсө да
вөдөны најөс овмөсө кьпөд-
ны, вьлногөн да буржыка ужа-
вны. Школајасын аслас ужөн
да чөлаф пыр колө кык-мыј по-
чө јөна отсавны өлөмсө да ужал-
өмсө вьлылаө вежыны. Сөкт-
јасын өні школа вожын сулалө
зөв ыжыд уж—шөптө отсавны
паскөдны да бурмөдны коллек-
тивизатсја.

Тәјө став ужыс өні мунө со-
кык: школајасын вьлногөн вө-
лөдөны, школајаслөн өм вьдмү,
вөдөчысө да вөдөчысө сөр-
нөтлөны јөз костын вьлногөн
ужалөм јылыс, өлөм бурмөдөм
јылыс. Сөмын тәјө ставыс өні оз
зөв бұра артмы; вөдөчысөјас
вөдөдөмсө оз өлөмас пөртны,
школа бердса вьдмү өмөла вө-
дөтөм вөснаыс (абубөв нө мөс,

Зајом разөдөм мунө шөгмытөма.

Төрја өктөјас зајом разөдөмө абуба кутчөлөмаөс.

Јөмдін рајонын индустри-
лизатсја којмөд зајом разөдөма-
өс 45.225 шәјт дон,—53% за-
даннө сөртү.

Јөмдіннын медвожын зајом
разөдөм куза мунөны профсо-
јузса месткомјас. Сөтөм задан-
нө сөртү зајомсө најө ра-
зөдөмаөс 21% унжык.

Октябрь 14 лун кежлө 34%.

Көбраын (Вічін рајон) индустри-
лизатсја којмөд зајом разөдөм
мунө мунө вьлө нөжөдө. Сөктө-
сөвт да контрагентјас зајом
разөдан уж вьлө вөдөдны чун-
пыр, нөвті оз төждысны. Рајс-
полкомсө зајом разөдөм куза
воөм гөжөдјас сөлсөветын ку-
лөны папкајас костын, шөктөм-
јассө өлөмө оз пөртны. Сөктө-
сөвт улө зајом разөдны заданнө
сөтөма 7.500 шәјт дон. Октябрь
14 лунөд разөдөмаөс сөмын-на
34% заданнө сөртү, унжыкөсө
служашчөјјас пөвсө. Крөстана
пөвсө разөдөма рассрөчкаөн 210
шәјт дон да вузалөмаөс 15
шәјт дон. Медвожә вьноссө
унаөн-на абуба мынтөмаөс.

Зајом разөдөм куза лөбөдөм
комисөја, ужыдсан төваршөсө-
ство да профсојузса шленјас
өктөсөветлы зајом разөдны нө-
вті оз отсавны. В-н.

абуба ужалан көлуј, абуба өм-
школаыслы зөв өтө дај
крөстанаыслы бур петкөдлан-
торсө нөдөм оз сөт, школаыс
јөзөскөд да өлөмыскөд абуба тыр-
мыөмө јөтчөма.

Колө кыкө мөднөгөн лө-
бөдны, бурмөдны ужсө. Колө
кьпөдлыны сөрнө да артавны—
оз-ө пөч школајасын аслас вьд-
мунас пырны шөптө колхозјасө.

Сөк өскө школаыслыс вьдмү-
сө бұра пөчөс вөдөтны, быд-
тыны чөлафөс бур колхозник-
јасөс, школаыслы ставнас јөна
ужавны колхозјасөс. Тәчнад
школајасыс вермөсны колхоз-
јассө јөна паскөдны да бур-
мөдны. Кыкә тәјө ставсө вөчны
—колө Обонолы, колхозбјуролы
да төрја школајасын мөвпышт-
лыны да мыкө вөчны.

А. Н.

Сөмын-на 20% вьлө
разөдөмаөс.

Көртөртн (Вічін рајон) ок-
табр 10-д лунөд зајом разөдө-
маөс 20% заданнө сөртү. Служаш-
чөјјас зајом вьлө унаөн-
на абуба гөжөсөлөмаөс. Контра-
гентјас өтчыд-на вөсөг сөлсө-
вет вожын ез өтчытөвөдчыны
асланыс уж јылыс. Сөлсөветса
јуралыс өскө зајом разөдны зіль-
дө-да, сөмын оз сөлөжымы, а өб-
шөстөвеннөј организаціјас өт-
сөг сөтны ез-на мөвпыштлыны.

Пөртөмөј өлөмө правөтөлствөлыс заданнөсө.

Школајасын вөдөчысөјас да вөдөчысөјас, пөнөрјас! артыштөј,
мыј тјан өнөд вөчөма индустриализатсја III зајом разөдөм куза
да мыј нөшта колө вөчны вожө!

Чуксалам став номі школајасөс да пөнөр
өтрадјасөс бурмөдны да паскөдны
индустриализатсја III зајом разөдөм
крөстана пөвсын.

Правөтөлство шуөм сөртү
тыдөлө—өктөјасын зајом разө-
дөм зөв өмөла мунө. Медөа-нын
нөжөдө тәјө ужыс мунө Војвын
крајын, а төрјөн индөмөн і Комі
областын. Тәјө зөв ыжыд ужсө
міјанлы колө јөна чорөдөны да
зөла да өлөмөсөн нуны, мед
мі вермөм пөртны өлөмө правө-
төлствөлыс сөтөм заданнөсө.

Зөв ыжыд отсөг зајом разө-
дөдөмөн вермөсны сөтны шко-
лајас. Онөд најө тәјө ужасөсө
нуөдөсны зөв-на слабініка. Колө
јөна зөлөдөчыны став вөлө-
чысөјаслы да вөдөчысөјаслы да
тәјө ужсө терыбжыка вөдөны.
Мымлөјтны да ужыс өнја кадын
некодлы оз пөч.

Кыкә колө паскөдны тәјө
ужсө, мед крөстана унжык
пуктисны асөсныс өмнысө сө-
тсализм нога өлөм лөбөдөм
вьлө?

1. Школајасын вөдөчысө-
јасын, вөдөчысөјаслы да пөнөр-
јасын колө вожө паскөда нуөд-
ны агитатсја-пропаганда уж да
разјасөнөтлөнөј уж зајом јылыс
вөдөчысөјаслөн да пөнөрјаслөн
бат-мам пөвсын да став крөс-
тана пычқас. Уна крөстана-на
оз гөгөрвоны, мыјла тәшөм за-
јомјасөс лөзалөны. Колө налы
бұра вөставлыны, кушөм бур
зајомыс вөјө госудаствөлы да
і аслыс крөстаниныслы, гөжөсө-
сө сјөд зајом вьлас. Вөставлыны
дөнаө облигатсјаыс, кыкә колө
сы вьлө гөжөсныс да сөч вожө.

2. Крөстана пөвсын зајом
разөдөм ужсө колө пыртны шко-
ласа да пөнөрјас быдөма пө-
лөс ужө: јөз-көстса ужјасын (өб-
шөств.-полезная работа) мед
зајом разөдан ужыс вөлі медөа
ыжыд да колана ужөн, быд-
сама пөлөс кампаньөјас да
шкөласа прөчникјас нуөдөгөн оз
көз вунөдны зајом разөдөм уж
да шөптө сөтчөјасө сүжы (нуөд-
сө школьнөј поход, матыөмөны
Октябрса прөчникјас).

3. Колө школајасын да пө-
нөр өтрадјасын нуөдавны өктө-
јасын зајом разөдөм куза төрја
вежонјас, вөдөчысөјасөс да пө-
нөрјасөс колө вөвөнөсөн ысты-
ны керкаыс-керкаө зајом вьлө
гөжөсөдалөм мөгыс.

4. Быд школаын да быд
пөнөр өтрадын чөлафөс көстас
колө өтувөдөн (коллективнө) гөж-
өсны зајом вьлө. Быд чөлаф-
лөн сурас кодлөн 5 ур, кодлөн
10 ур, а артелас сјөд урјасыс
вөштасын бытса облигатсја.

5. Колө чорыда панөлыс сөв-
тны кулакјасын да надор сула-
лысөјасыслы, кодјас јөзсө пөд-
мөдөны да өлөдөны зајом вьлө
гөжөсөмыс.

6. Школајас костын да пө-
нөр өтрадјас костын колө нуөд-
ны сөтсалистөчөскөј өрдјөсөм,
вөчавны вьзовјас (чүкөстчөм-
јас) мөдө-мөдөлы, гөжөсөвны пөс-
мөјасөд зајом разөдөм уж куза

Рөмі.

да с. в. Пөнөрјасын тәјө ужың
колө лоны ныршөкөјасөн да ас
бөрсөыс кыскыны став вөдө-
чысөс да чөлафөс.

Зајом разөдан ужын колө
пуктыны со кушөм мөгјас: мед
ез вөв төлысө жалөваннө дон
зајом вьлө гөжөсөтөм нөвті вө-
лөчысө, мед ез колө өтө школа,
өтө пөнөр өтрад облигатсјаөдө,
мед быд вөдөдчысө сөмјасын да
пөнөр сөмјасын вөлі облигатсја,
мед быд крөстана керкаын вөлі
облигатсја лөбө сьлөн јүкөчысө.

Тәјө мөгјассө пөчө өлөмө
пөртны, зөла да өлөмөсөн-кө
кутам ужавны. Сөтсализмө мұ-
нана өлөмыс чуксалө тјанөс,
вөдөчысөјас, вөдөчысөјас да пө-
нөрјас, отсавны правөтөлствө-
лыс шөктөмторсө өлөмө пөртны.
І. Јө-н.

ОКК, прөверит асөыд
шуөмтө.

Фөкабр 8 лунө 1928 воын
„Југыд туж“ гөчетын вөлі јөзө-
дөма ОКК-лыс шуөм: „1) патө-
ра-дон бөстыс партөјечјасын
шленскөј взносјассө мынтөгөн
колө ужалан дон бердас шөптө
сөдтыны патөраыс бөстөм дөн-
сө. 2) Ужалан дөныс да патөра
дөныс кајөны-кө партамөкө-
лимумөс вьлө (210 шәјт сәјө),
ужалан дөныс да патөра дөн-
гыс (амортивизатсја вьлө чөнтөм
бөрын) колө колөдны партөј-
нөј кассад. Мүкөд төрјас колө
вөчны партөја устав сөрт“.

Шуөмыслы колө зөн во-нөн,
сөмын нөвтік коммунист тәјө
шуөм сөртөныс оз вөч. ОКК-лы
колө прөверитны асөыс шуөмсө
өлөмө пөртөм.

В-скеј.

Дөзса партөјечјас
колхозсө көвөтисны.

Дөзын тавө панөыліс өтуз
му ужалан артел. Јуралис ар-
телас коммунист Старцов. Кор
дөзса локтисны землемөрјас
артөллы мувиç вундөны, ком-
мунист Старцов најөсө бөр өс-
тис. Шуө: „ми мувиç өтувөдөн
ужавны өгө-на вермө, гөтырјас
көсөсасын. Неуна нөрөвөгыш-
төм бөрын сөмын лөбөдөм кол-
хөзтө!“ Землемөрјасын ужав-
төг лөис бөр мунны.

Крөстана өскө јөна мөвпа-
лөны өтувөдөн ужавны да јура-
лысөјасыс абубөс. Коммунистјас
колхозјас төчөмыс дөчөртөра-
лөны-да.
Сөлькөр А.

Вөтлө манансө
партөјаысө.

Көрткерөсын (Сыктывдін р.)
өм партөјеч Попов Мітрөј Мө-
хәлөвөч. Сјөд дөскөкјамыс во
манаклис. Јөжыдјас вөлөгөн, 1919
вөб, служөтис өсмөкөј управөын
сөкретарын. Партөја вөсәлан
комиссөјалы колө вөдөдлыны тәјө
мөрт вьлас буржыка.

Гөла олыс.

ПРАЧНІК.

Серпастор.

„Талун, октябрь 14-өд лунө, прөвөј
часөөн нардомын кутас мунны уро-
жај прөчник көлөдөм, 5 часөөн док-
лад, бөрынжык кінө. Лөтөј став-
ны!“—ташөм гөжөдө чүдөд лөкөма-
өсө забөрө Кулөмдін „кар“ шөрын. Сө-
өа і ставыс. Некитөн нөдөм оз тыд-
ав,—прөчник кушөм талун, алө абуба.
Нардом дінө кәјөгөн—өтө вөсөкөв
вожө, кыкөс бөрө, чөгыс зөв крут да
нәјт вөснаыс бөр увлаөө іскөвдөдө.
Бауөтөгө нардом дінөд кәжы вермө-
ны сөмын өткымын чөлафөс пөјан,—
гырыөжөкө јөзөс оз тыдөвын.

Өшүн улөс сулалө вьдмү ужалан
кујим машина. На дөнын көзүкөтө-
мөс мырөдны чөлафөс, өбсөсныс жалөг-
төг чәшөдөдөны вөрөпөс (рычагјас),
ышкөдны, гөдөны, агсалдны өшөнуз
нәјтсө.

Пышкөсөс нардомлөн... ыккө бытө
нөдөм абуба. Сулалөны, пукалөны гөз-
мөд мөрт—сөлсөкө-көчәстөвеннөј вы-
ставкаөн вөсөкөдөчысө, вөјөм өкспөнат-
јас (кымынкө гөлан, килограмм кымын
өктөсө өмөлік капуста јур, жөбынөк
ид колтәјас да кушөм сурө көдөчысө
чүчлыс ыжда сөпасјасын) петкөдөчысө-
јас. Сөмын сјөд мат—вөдөдөчысөс

абубөс. Бөрыннас-тәј локтисны-жө ку-
јим крөстанин да мылөкө пыр і ела-
ны пондөсны:

— Вьдмү ужалан сөктөсөјас сөлсө-
вет бердын ужалө зөв јөна, вөсөг ез-
на өштув чүкөртчөвынөсө организујутө-
чөм бөрас...

— Агрономөс өг-на і өиннаным ад-
чылөј, өм лө абуба лө—код төдөс...

— Талунја чүдөд кынçи урожај
прөчник јылыс некод-на, бұракө, ез
су...—а...

Выставкас танө оз вөлі пөлагөјт-
чы, мі сөч-нын өсвөдөдөн мыј-сүрө
лөбөдөшөтөм талун...—прөчәјтчышөтө
рајисполкомса јуралыс пьфдөдө ужалыс
јөрт.

Стенас, медөа тыдалөнын лөс-
көмаөсө шөптө лөзөнг (өтөдө): „Чөм бөд-
нөсө родитөлы, төм больше детөй!“
Төдчө, абуба вунөдөмаөсө классөвөј прін-
төсөптө, гөл јөзыдөдөн-пө тәј прөзөвөдө-
чөлысөтөдө ыжыджык...

5 час. Зала тырас јөз, медөчөтыс
—2 арөса. Рајисполкомса јөрт нөга
вьлыс мөз лөдөдө доклад өвмөсө кь-
пөдөдөн вгт воөа план јылыс. Пөсөвөт-
чысө мырөд, кәјалө лөдөпөсөсө залын
ызгөм шыд...

— Тө, чөлафө, өнө увгөј...!—!... өз-
кө вөтлыны көвмас,—шыаөс прөдө-
дөтөл. Сөсөвө бергөдөчөс докладчы дінө
да пөлас шушөнөтөс—вөрлөзөм јылыс
шөптө казгышт...

Төлі ез бөст. Чөлафөс лөі вөтлы-
ны. Рајисполкомса јуралыс пьфдөдө ужа-
лыс јөртлы јөна лөі мајшаөны накөд,
докладтө бұра вөчны ез сөтны-да.

— Кыв сөтөд...

Дөклад коллективизатсја јылыс,
лөбөсөдә вөстәліс Төтова јөрт, нөдөм
өлаөны, сөмын бөрынас неуна солө-
лыштис.

— Крөстанаыд да колхозјасын вө-
рад сөјөн-на оз мунны, ужјасыс абуба-
на ставыс өштөма-да... Төвнас аөныс
кәјасын.

— Тәјө-нын, дөрт, некитөчө оз
шөгмы.

Өтө бур вөлі тәјө рьтө—кінө. Зөв
бур картөна „Бухта сөмрт“. Кінө мө-
ханөк-комсомөлөч, өскө і томьнк-на
да асөс ез „пөдгөдөт“ некушөм бөк-
өан. Төдчө, асөсыс ужсө бұра төдө,
ужалө өлөдөман.

Колө вөсөкөда шуны—урожај да
коллективизатсја лун кежлө лөбөдөчөс
некушөм абубөдөма. Көльдөдөны тәјө
лунсө өмөла, некитөчө шөгмытөма,
Рөмі.

Потребкооператсиянын бөржыгиг кежлө.

Гөл да шөркөдөмө крестаналы өтыв паныдавны кулакөс, чукөртны унжык өм, паскөдны жүгдөчөм, вөрлеңеяслы төвар сетны—мед гырыг моҗас бөржыгигөн.

Кулакөс дорҗеясөс, щөщ өм лотајтыеясөс енө өбдөј кооператсия ужө.

Кооператсиялөн моҗасыс бөржыгөм дырји.

Нојабр 15-өд лунсаң январь 1-өд лунөң областын кутас мунны потребобшествојасын уж-нубдан органјасөс бөрјөм. Тајө бөрјөмөсө колө нубдны паскыда, мед сјө лоас политическөи кампаннөбөн. Бөрјөгөм дырјиса моҗасыс мед вөлі чорыда јитөма Коми областувса став овмөс кыпөдан моҗасыскөд, сиктјасөс сотсиализм туй вилө вужөдан ужјаскөд, та боксаң и вилавны да артавны став вөчөм ужјасөс, воңө вилө индыны мунан вичсө. Бөрјөсан ужын колө јона паскыда нубдны аскритика шленјас воңын отчотјас вөчалөмөн, нелучијасөс индалөмөн, кооператсия уж жылыс газетјасын гижөмөн да шленјасөс агнысө прөверитан ужө паскыда кыскөмөн.

өмјас өифпајјас строк вөтөңыс-на чукөртөм жылыс, вкладјас, авансјас паскыда пунктөм жылыс. Отщөщ колө төдмөдны шленјасөс—өм суңытөм вөсна Обсојуз өтгымын јонжык кооперативјаслы төварјасөс ужөн оз кут сетавны, мукөдјасыслы—60% нөбөм төвар донсыс пырыстөм-пыр-жө кутас өмөн бөстны.

Аскритика паскыда нубдөмөн колө зилны бурмөдны кооператсиялыс став ужсө. Бура пуктыны снабжјатан ужсө, накладнөј рөскөдјас чинтөмөн донтөмөдны төварјас, чорыда вермааны өм лотајтөмјаскөд, вөтлыны өм лотыеясөс өикөң кооперативјасыс.

Паскыда нубдны жүгдөчөчан уж.

Овмөс кыптөм, вичму овмөс вил туй вилө, өтувтөм вилө бергөдөм щөктө јонмөдны кооперативса шленјас пөвсын жүгдөчөчан уж. Онөң тајө ужыс омөла, некытчө туйтөма вөлі нубдөчө. Воңө кежлө ковмас паскөдны тајө ужсө да нубдны сјөс дугдывтөг, план сөртө. Отчөтнөј кампаннө дырји колө пуктыны воңө кежлө моҗ пыдөдө, медым быд потребобшествоын мукөд төварјаскөд орчтөм вузависны нигајас. Сөсө колө, мед кооперативјас отсалисны сиктса оласногсө бурмөдны, вөсталисны јасөлијас, чөлаф площщадкајас, гөрд пөлөсјас. Вөрлеңанијасын колө вөставны гөрд пөлөсјас, суңөдны сетчө кооператив щөт вилө газетјас, журналјас.

Кооперативјасө индыны бур ужалыеясөс.

Кооператсия быдмөм, ужсө бурмөдөм, жүгдөчөчан уж паскөдөм, классөвөј вич кооператсия ужын нубдөм щөктө мјанөс чорыдҗыка вичөдлыны ужалыеяс вилө. Колө зилны кыскыны кооператсия органјасөс унжык батрајасөс, гөл крестанаөс. Ку-

Базар өпекулантјас нын.

Сыктывкар—ичөтөк кар. Гө-гөрыс олыс—ставыс крестана. Таыжда карад вајны крестана прөдуктјас служашщөјјасөс, рөбөчөјјасөс вердны абу өскө, думажтан-да, зөв өкыд, поңө сјөсө ладмөдны, сөмын вичөдан-да фөлөд мунө пыр зөв лока. Медга јона карса олыеяслы бөставны прөдуктјастө лоө базар вилыс. Горпо да Сельпром ез вермыны нинөм вајны тырмымөн. А мый вөчөсө гөжөмбөд, мый вөчөсө өнө базар вилас? Быд прөдуктлөн дон кајө луныс-лун, нөбөасыд локтасын да тышкасны матынөс нөбантор вилад. Некод карын оз мөвпыштны, код сенө вузалө, да мый вузалө. Мөным неважөн виставлисны сиктса јөз сөщөмтор: кооператив сиктын чукөртө вил да колк, өтисө 2 шажтөн кило, мөдсө 60 урөн фөсатка, а сөсө кор чукөрмас унжык, кооперативыд вузалө кулакјаслы, өпекулантјаслы нөбан донсыс. Најө вајоны прөдуктјастө карө, да карса нөбөасытө бура шөнтөны—вилтө вузалөны өнө-нын 6 шажт кило, а колктө 1 шажт фөсатка. Сиз-жө мукөдтор. Кор

лакјас дор өиыеясөс некущөм ногөн не бөржыны правленнөбө. Важ ужалыеясөс, ко-јас бура-нын петкөдлисны аснысө уж вилын, колө колны. Зөб-җыка нубдны вилө јөзөс индалөм кооператсия ужө. Колө кооператив правленнөбө да ревизионнөј комисөјаө индыны нывбабајасөс да том јөзөс. Колө пуктыны моҗөн, медым локтан воын кооператсия органјасын вөлі 30% не ещажык нывбаба-јас.

Отсавны колхозјаслы.

Көзана плөщад паскөдөм, урожајјас лептөм, став вичму ужсө бурмөдөм щөктө чорыдҗыка вичөдлыны и тајө ужыслы отсалөм вилө. Колө сөсө кутны чорыд јитөд колхозјаскөд, бура пуктыны најөс снабжјатан уж, отсавны колхозјаслы бурмөдны оласногсө (өтувја сојан јуан лөбөдны, чөлаф вичан јасөлијас вөставны) колхозса прөдуктјас вилө контрактатсия вөчөмөн.

Нубдам сотсиалистическөј ордҗыгөм.

Кооператсиялыс ужсө бурмөдны јона отсалас кооперативјас костын сотсиалистическөј ордҗыгөм. Онөң зөв-на ещө кооперативјас бөстөисны тајө уж берө. Воңө кежлө колө паскыда нубдны кооперативјас костын ордҗыгөм кооперативјасө шленјасөс котыртөм куңа, пајөвөј капиталјас, вкладјас чукөртөм куңа, жүгдөчөчан уж бура пунктөм куңа да с. в. Сотсиалистическөј ордҗыгөм нубдан ужсө колө кыскыны став шленјасөс.

Став тајө моҗасөс потребобшествојас куш асныс оз вермыны нубдны. Бөржыгөм ужсө колө кыскыны став общественнөј органјатсияјасөс да партјачөкјасөс чуждөдөмөн паскыда нубдны.

Сахаров.

Појолса кооперативлөн ужыс.

Колө јөшщө сөдтыны вкладјас, бырөдны өикөң өм лотајтөм.

Појолса кооператив (Вичин район) воыс-воө быдмө да јонмө. Онө шленнын сулалөны 761 морт, лөбө 105 прөчөнт став овмөс пышкыс. Сы пышкын 233 нывбаба. Во чөжөн шленө кыскөма 93 мортөс. Крестана пышкыс шленөн оз-на сулавны 17 гөл овмөс да 6 шөркөдөма овмөс. Гөл крестанаөс шленө пыртны шубма 1929-30 воын гөл крестанаөс шленө пыртан фондөс отсалөмөн (став фондөс 180 ш.), быд овмөсыс мөд шленөс кыскыны 40%.

Пајөвөј капитал да вкладјас сөдөны.

Колан во, сөңтабр 1-д лун кежлө пајөвөј капитал вөлі 4842 шажт, өнө 8560 шажт. Шлен јурө шөркөда пај воө 11 ш. да 19 ур. 10 шажтыс ичөтҗык пај 32 шленлөн. Колан тулыс кооператив вуңис өифпај вилө да локтан тулыс кежлө шубма чукөртны став пајсө. Основнөј капитал 8963 шажт.

Кооператив шленјас пөвсыс чукөрталө прөст өм вкладө. Колан во став вкладыс вөлі 2837 шажт сјас, а таво сөдө 3909 шажтөң. Тајө өмсыс

кооперативы өетис ыңыд отсөг обөротсөс кыпөдны.

Оборот төдчөмөн ыңыд.

1926-27 воын оборот вөлі вөчөма 69.635 шажт, 1927 воын—90.160 шажт, да 1928-29 воын 106.658 шажт. Таво кооперативлөн лоі прибыл 867 шажт, колан воөа дорыс ещажык. Правленнөбө вузавлөма сөрөмбөн 8 тонна гөбөр пың да сы понда лоі убытка 300 шажт гөбөр.

Прикащикјас лотајтисны 300 шажт.

Воөа вузавсан уж арталөгөн шөр лавкаса да кык өтфөленнөбө прикащикјаслөн учөт дырји ез суңөс 275 ш. Онө кык прикащикөс вөштисны-нын уж вилыс да лотајтөм өм налыс перјысөө судтөг. Сөсөө воңа прикащикјаслөн мынтытөм-на важ лотајтөм өм 25 шажт.

Уполномоченнөјјас правленнөбө өетисны наказ чорыда нубдны классөвөј туйвич да кооперативлыс ужсө бурмөдны шленјас костын, сиктјас костын, кооперативјаскөд сотсиалистическөј ордҗыгөм нубдөмөн.

М. Апрельскіј.

СО ТАЈАС ОТСАӨНЫ КУЛАКЛЫ.

Кулаклы өм, гөлы абу.

Пучкөмса (Удора район) вузаван кооперативыс јуралыс—А. П. Сивков, тырмытөм төвар гөл јөзлы оз сетав, а сеталө озыра да өма олыеяслы. Отө гөл крестанын корис самөвар да Сивков өткөжигис да шуис,—тијанлы-по тајө оз вичмы. Сөкө самөвар-жө корис Чупрово ө/с увса Гилев Никөлај (кулак) да Сивков сылы самөвартө кыв шутөг сетис.

Ташөм ногөн классөвөј туйвич нубдөмыс Сивковөс колө вөтлыны. **Јокыш.**

Озырјаслы өм, а вөрлеңеяслы абу.

Ыбса крестана (Сыкт. р-н) јона норөдөны кооператив вилө вөрлеңеяслы колана төварсө оз сетав-да. Најө шубны; Став бур төварсө-пө сеталөны патчөрын куңысјаслы да озыр јөзлы, кодјас вөрлеңөмлы мунөны паныд. Сөщөм јөзлыс кооператив сеталөма 8 килограммөн жеждө пың, шыдөсјас, сакар да мукөд тырмытөм төвар. **Нельид көрт.**

Кооперативса прикащикын важ купеч пи.

Пөжөгын (Кулөмдин район) кооперативса прикащикө пуктисны важ купеч пөс—Петыр Павелөс, да сјө буржык төвартө гөл јөзлы оз сетав. Јона-жө өскө гөл јөзыд бур төвартө корасны-да, сјө сөмын шуас,—тијан өм вилө оз шөд.

Өм лотыөлы сөвет аппаратын абу места.

Очөлын (Сыктывдин район) С. А. Лыткин кооперативын прикащикавлис 10 төлыс да лотајтлис 417 шажт. Кооперативса правленнөбө Лыткинөс судө ез сет, кыкө-пө бурөн лөбөдчөм. Онө Лыткинөс бөрјөмаөс өикт-сөветса сөкретарө. Ме думыс өм лотајтыеясөс оз ков өбөдны сөвет аппаратө.

Свөјак мортөд оз өдөрт.

Турјаса (Удора р-н) кооперативө щөтөвөдөн пунктөмаөс Мих. Онд. Тагинөвөс. Воңпөрсө сјөс служитлис исполкомын да лесничествөын, сөмын јуөм пондаыс кыкнан местаыс вөтлисны. Кооперативса щөтөвөдөн сјөс пуктис кооперативса јуралысыс, свөјак перевод-да.

Бызовлы төваршществоын овны абу места.

Аквадса (Јөмдин район) вузаван кооперативын да „Вил уж“ нима уждысан төваршществоын важысан-нын служитө щөтөвөдын белөј банөит—П. I. Бызов. Жеждјас волөгөн Бызов жеждјасөс новлөдлис да индалис налы коммунистјасөс лыжлыны. **Комө зон.**

ЈУЫГ „КООПЕРАТОРЈАС“.

— Вочын (Кулөмдин район) кооперативса прикащик Ф. Е. Морокин јона рафөртө јуны да төварсө вузавлыны вина вилө. Отө морт вајөма вина Кулөмдиныс да вошөр-воын Морокин мунөма сы ордө вина корны.

— Винатө-кө меным те сетан, мый коран лавкаыс, сјө і сөта. Колөкө жеждө пычтө, дај руңөг пычтө-на мыйда колө сөта, сөмын винатө меным сет,—шубө Морокиныд. Сөсөө јона дафөдыдлы сјөс ошҗысөма: ме-пө уна во-нын вузаса да өикөң-нын „специализирүтчи“. Менөым ужалөмөс некод оз төд. Јуныд өмөд колө-да наң норматө сеталигөн јөжык јөзтө чиркан да најө оз і төдлыны немтор. Винатө дафөдыд абу сетөма да Морокин рөпкиг тырја гортас мунөма.

Тулысөаныс кооперативын ревизја ез-на вөчлыны. Гашкө унжык төварсө-нын Морокин јуис, а шленјас оз төдны. Сикт-сөвет да шленјас өскө правленнөбөс јона-нын щөктисны ревизја вөчны-да, сөмын правленнөбө шленјаслыс корөмсө пыдөдө оз пукты. Уполномоченнөјјаслөн тулысөаныс собрания өз-жө-на вөвлы. **Төдыө.**

— Турја-ыбса (Јөмдин р-н) кооперативыс јуралысөс—Гт. Вас. Падласов да щөтөвөдөс—Ө. Г. Латкинөс-сөңтабр төлысын чөвтисны служба вывөс наң лотајтөмыс да мукөд локторјас вөчөмыс.

Нарөлөдөватөчө да милөтсия щөктисны ревизионнөј комисөјаөс ревизја вөчны. Ревизјатө вөчны өскө заводитлисны-да, сөмын ревкомөсјасө шленјас ыпалны вина сула бердө да ревизјаөс өнөң-на ештөдөм. **Жугыл пи.**

Чукөртны өм шленјаслыс.

Оборотјас паскөдөм вилө, снабжјатан уж бурмөдөм вилө, складјас, лавкасан стрөитөм вилө колө уна өм. Отщөщ государство асгыс уждөмјасөс потребкооператсияөс бөр бөсөталө. Та вөсна колө зилны унжык өм чукөртны шленјасөсөң. Контрольнөј лыдласјас сөртөи улысса кооперативјасын пајөвөј капиталсө шубма ыңдөдны таво 714 сурс шажтөң, өм чөжөм вилө пунктөдмјасөс 300 сурс шажтөң да авансјас төварјас вилө 500 сурс шажтөң. Собранияс вилын колө вөчавны шу-

Г-н.

